

Διοικ. Πρωτοδ. Λαμίας 51/1982

Πηγή: ΕΔΚΑ ΚΔ' 1982, σελ. 610

Περίληψη: Εργατικόν ατύχημα θεωρείται και το επισυμβαίνον κατά την μετάβασιν του ησφαλισμένου εις τον τόπον της εργασίας του ή την αναχώρησίν του εκ τούτου. Προϋπόθεσις ότι δεν σημειούται παρέκκλισις εκ της συνήθους διαδρομής.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. ΕΛ. ΛΕΚΕΑΣ

Εισηγητής: ο αυτός

Δικηγόρος: κ. Ευαγγ. Παπαντωνίου

Επειδή δια της κρινομένης προσφυγής ασκηθείσης νομοτύπως και εμπροθέσμως, διώκεται δια τους εν αυτή λόγους, η ακύρωσις της υπ'αριθμόν 56/81 αποφάσεως της ΤΔΕ του Υπ/τος Αταλάντης, δι' ης και επί τη εν αυτή αιτιολογία απερρίφθη η ενώπιόν της υπ' αριθμ. 4/2.1.81 ένστασις (ενδικοφανής προσφυγή) του ησφαλισμένου Κων/νου Δημ. Ρομπάκο ασκηθείσα κατά της υπ'αριθμ. 161/13.11.1980 αποφάσεως του Δ/ντού του ως άνω Υπ/τος και αίτημα έχουσα την ακύρωσίν της (της υπ'αριθμ. 161/1980 αποφάσεως), επί τω τέλει όπως το επισυμβάν, την 20.10.80 εις τον ησφαλισμένον τούτον ατύχημα χαρακτηρισθή ως εργατικόν. Τοιούτον αντικείμενον και αίτημα έχουσα η κρινομένη προσφυγή αρμοδίως φέρεται ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (αρθρ. 1, 2 παρ. 1,3 παρ. 1, 19, παρ. 3 και 85 παρ. 1 του Π.Δ. 341/76 "περί της ενώπιον των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων διαδικασίας επί των υπαγομένων εις αυτά διοικητικών διαφορών ουσίας δυνάμει του άρθρου εξεταστέα ουσία αποβαίνει.

Επειδή υπό των διατάξεων των άρθρων 8 και 34 του Α.Ν. 1846/51 "περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων" (ΦΕΚ 179/Α) ως ισχύουν εν προκειμένω, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα κατωτέρω, ήτοι: Ότι ατύχημα είναι "το εν τη εργασία ή εξ αφορμής ταύτης βίαιον συμβάν και η επαγγελματική ασθένεια" (αρθρ. 8 περιπτ. 4 του Α.Ν. 1846/51) και ότι δια την χορήγησιν των παροχών ασφαλίσεως δεν απαιτείται να συμπληρωθή ο υπό του νόμου (αρθρ. 28, 31,

32 και 35 του Α.Ν. 1846/51) οριζόμενος αριθμός ημερών εργασίας "εάν το γεγονός το θεμελιούν το εις παροχάς δικαίωμα οφείλεται εις βίαιον συμβάν επελθών κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής ή εις επαγγελματικήν ασθένειαν" (αρθρ. 34 παρ. 1 του Α.Ν. 1846/1951). Υπό των προπαρατεθεισών διατάξεων ή άλλης τινός διατάξεως του Α.Ν. 1846/81 δεν δίδεται ο ακριβής προσδιορισμός των όρων και των προϋποθέσεων υπό τας οποίας θεωρείται το ατύχημα ως εργατικόν. Ο νόμος (αρθρ. 8 παρ. 4 του Α.Ν. 1846/51) αποδίδει εις τον όρον "ατύχημα" την έννοια παντός βιαίου συμβάντος εν τη εργασία ή εξ αφορμής αυτής ως και της επαγγελματικής ασθενείας. Το ατύχημα τούτο, το επισυμβάν δηλαδή εν τη εργασία η εξ αφορμής ταύτης ο νόμος (αρθρ. 34 παρ. 1 του Α.Ν. 1846/51) θεωρεί ως εργατικόν. Ο περαιτέρω καθορισμός της εννοίας του εργατικού ατυχήματος απόκειται εις την Επιστήμην, την Νομολογίαν και την πρακτικήν της ασφαλίσεως. Ούτω γίνεται νομολογιακώς δεκτόν ότι, δια την ύπαρξιν εργατικού ατυχήματος, απαιτείται, όπως, κατ' αρχήν, επέλθη βίαιον συμβάν κατά την παροχήν υπό του παθόντος ασφαλιστέας εργασίας και όπως μεταξύ της τοιούτης εργασίας και του βιαίου συμβάντος υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος (ΣΕ 2144/74, 2620/74, 2907/74). Και ναι μεν έχει γίνει δεκτόν ότι ως εργατικόν ατύχημα θεωρείται και το επισυμβάν κατά την μετάβασιν του ησφαλισμένου εις τον τόπον της εργασίας του ή κατά την αναχώρησίν του εκ τούτου (ΣΕ 1444/77, 3054/78 και 844/69), αλλ' όμως ο απαραίτητος αιτιώδης σύνδεσμος, ώστε να θεωρήται το ατύχημα ως προκληθέν εξ αφορμής της εργασίας, εκλείπει, εφ' όσον αποδεικνύεται ότι ο παθών παρεξέκλινε της συνήθους διαδρομής του (Σ.Ε. 1455/69). Δέον το βίαιον συμβάν να τελή προς την παρεχομένην εργασίαν εις σχέσιν αιτίου και αποτελέσματος άνευ διακοπής τινος, εξ οιασδήποτε, ξένης προς την παρεχομένην εργασίαν ή την αφορμήν ταύτης, αιτίας του αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παρεχομένης εργασίας ή της αφορμής αυτής και του βιαίου συμβάντος. Το γεγονός, πάντως, τούτο του βιαίου συμβάντος, έχει γίνει νομολογιακώς δεκτόν (Σ.Ε. 2164/74) ότι δύναται να είναι συμφυές προς την εργασίαν ή και απλώς συναφές προς ταύτην.

Επειδή εκ των εγγράφων στοιχείων του φακέλλου της κρινομένης προσφυγής των εκατέρωθεν προβληθέντων ισχυρισμών των διαδίκων και της εν γένει περί την απόδειξιν διαδικασίας, ελευθέρως (αρθρ. 42 του Π.Δ. 341/78

και 124 του Κ.Π.Δ.) εκτιμωμένου του περιεχομένου των κατά την, εντεύθεν, κρίσιν του Δικαστηρίου τούτου, προκύπτουσι τα κατωτέρω: Ο προσφεύγων Κ. Δ. Ρ. χειριστής μηχανήματος, ησφαλισμένος εις το ΙΚΑ (Α.Μ. 2532562), απησχολείτο εις το εν Μαλεσσίνη Λοκρίδος συγκρότημα βιομηχανίας ετοιμού σκυροδέματος υπό την επωνυμίαν "ΛΟΚΡΙΣ ΜΠΕΤΟΝ ΟΕ". Εις τον τόπον και χώρον της εργασίας του μετέβαινε ούτος καθ' ημέραν δι' αυτοκινήτου Ι.Χ. ιδιοκτησίας του και επέστρεφε καθ' εκάστην, μετά το πέρας της εργασίας του, εις τον τόπον κατοικίας του, εις χωρίον Μάζι - Λοκρίδος. Δια την μετάβασιν και επιστροφήν εις τον χώρον της προσφερομένης εργασίας και εξ αυτού εις την κατοικίαν του, ούτος ηκολούθει την συνήθη διαδρομήν Μάζι - Λοκρίδος - Εθνική οδός Αθηνών Λαμίας - Θεολόγος και τανάπαλιν. Τα έξοδα κινήσεως εβάρυναν την εργοδότηριαν επιχείρησιν "ΛΟΚΡΙΣ ΜΠΕΤΟΝ ΟΕ". Την 20.10.1980 ακολουθών την ως άνω καθημερινήν διαδρομήν και ενώ διέσχιζε το 122 χιλιόμετρο της Εθνικής οδού Αθηνών Λαμίας, περί ώραν 6.45' πρωϊνήν, επιβαίνων του αγροτικού αυτοκινήτου του υπ'αριθμ. κυκλ. 3091. αντελήφθη επισυμβάν εις το σημείον εκείνο της Εθνικής οδού τροχαίον ατύχημα. Ένεκα τούτου, ως εδήλωσεν ούτος εις την υποβληθείσαν δήλωσιν ατυχήματος, διέλαβεν εις την ένστασίν του ενώπιον της Τ.Δ.Ε. και ανέπτυξεν προφορικώς, ενώπιον της τελευταίας, διέκοψε την πορείαν του προς τον τόπον της εργασίας του, εστάθμευσε το αυτοκίνητό του εις το σημείον αυτό της εθνικής οδού, κατήλθε του αυτοκινήτου του και μετέβη εις το σημείον ακριβώς του ατυχήματος, προκληθέντος εκ της συγκρούσεως προπορευομένου του ιδικού του Ι.Χ. αυτοκινήτου και Λεωφορείου, με την πρόθεσιν όπως παράσχη εις τους τραυματίας πρώτας βοηθείας. Καθ' ον όμως χρόνον επεχείρει, μετά των μη τραυματιών του Λεωφορείου, να προσφέρη πρώτας βοηθείας διερχόμενον αυτοκίνητον τον παρέσυρε και τον έρριψε επί του εκεί εσταθμευμένου εκ της επισυμβάσης προσκρούσεώς του με το ΙΧ λεωφορείου οχήματος, με αποτέλεσμα να υποστή τραύματα εις τον δεξιόν μηρόν, την μέσην και την κεφαλήν, ένεκα του οποίων, ως ο ίδιος ισχυρίζεται, ενοσηλεύθη εις την εν Λεβαθεία κλινικήν "Ευαγγελισμός" του Δ.Δ. και, παρά το γεγονός τούτο της νοσηλείας του, εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να υποφέρει από ισχυαλγίαν, οσφυαλγίαν και κεφαλικά άλγη. Το ατύχημα τούτο εδήλωσε ο παθών εις ΙΚΑ δια της υποβληθείσης υπ'αριθμ. 161/10.11.80 δηλώσεως ατυχήματος. Ακολούθως ο Δ/ντής του αρμοδίου

Υπ/τος ΙΚΑ Αταλάντης, επιληφθείς της ως άνω δηλώσεως, εξέδωκε την υπ'αριθμ. 161/13.11.1980 απόφασίν του, δι' ης, υφ' ας συνθήκας συνέβη το ατύχημα εις τον ησφαλισμένον προπαρατεθείσας, έκρινε το ατύχημα μη εργατικόν, ως μη επισυμβάν εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής. Κατά της αποφάσεως ταύτης ο παθών ησφαλισμένος ήσκησε, ενώπιον της Τ.Δ.Ε. του ως άνω Υπ/τος, την υπ'αριθμ. 4/2.1.81 ενδικοφανή προσφυγήν του δι' ης εξήτει την ακύρωσιν της αποφάσεως του Δ/ντού, επί τω τέλει χαρακτηρισμού του επισυμβάντος εις αυτόν ατυχήματος ως εργατικού τοιούτου. Επί της ενστάσεως ταύτης εξεδόθη η, ώδε προσβαλλομένη, υπ' αριθμόν 56/81 απόφασις της Τ.Δ.Ε., απορριπτική της ενστάσεως, επί τη εν αυτή αιτιολογία ότι, υπό τας πραγματικάς συνθήκας, υφ' ας το ατύχημα συνέβη, δεν δύναται να χαρακτηρισθή τούτο ως εργατικόν. Στρεφόμενος κατά της τελευταίας αποφάσεως, ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωσίν της, επί τω τέλει να χαρακτηρισθή εργατικόν, το επισυμβάν αυτώ ατύχημα, ισχυριζόμενος και αύθις, όσα εν τη ενδικοφανή, ενώπιον της Τ.Δ.Ε. προσφυγή του. Ισχυρίζεται συγκεκριμένως ότι η προσβαλλομένη απόφασις της Τ.Δ.Ε. εσφαλμένως και μη νομίμως εχαρακτήρισε το ατύχημα ως μη εργατικόν ενώ έδει να χαρακτηρισθή τούτο εργατικόν, διότι επεσυνέβη, κατά τας απόψεις του, εξ αφορμής της υπ'αυτού παρεχομένης εργασίας. Υπό τας εκτεθείσας όμως λεπτομερώς εις την οικείαν θέσιν της τρεχούσης σκέψεως πραγματικάς συνθήκας, υφ' ας συνέβη το προκαλέσαν το ατύχημα βίαιον συμβάν, συμφώνως προς τας προπαρατεθείσας, οικείας, διατάξεις νόμου, εν τη ηγουμένη, δευτέρα, σκέψει της παρούσης και τα υπ' αυτάς ερμηνευτικώς παρατεθέντα, μετά μνείας της νομολογίας, το Δικαστήριον άγεται εις την κρίσιν ότι το επισυμβάν εις τον προσφεύγοντα ησφαλισμένον ατύχημα δεν δύναται να χαρακτηρισθή ως εργατικόν ατύχημα, αφού το προκαλέσαν τούτο βίαιον συμβάν δεν επήλθεν εν τη εργασία ή εξ αφορμής αυτής. Και ναι μεν ο προσφεύγων ησφαλισμένος ηκολούθει και κατά την ημέραν του ατυχήματος την συνήθη διαδρομήν μεταβάσεως εκ του τόπου κατοικίας του εις τον χώρον της εργασίας του, πλην όμως εξ ιδικής του πρωτοβουλίας, ξένης προς τον σκοπόν της διαδρομής και μεταβάσεώς του εις τον χώρον της προσφερομένης εργασίας του, διέκοψε ταύτην και παρεξέκλινε αυτής (της συνήθους διαδρομής) κατά σκοπόν ξένον προς την παρεχομένην εργασία. Διεκόπη, ένεκα τούτου, ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ αιτίου, ως τοιούτου

νοουμένου της ακολουθουμένης καθ'ημέραν συνήθους διαδρομής προς μετάβασιν εις τον χώρον εργασίας και ανάληψιν τοιαύτης, και αιτία του ή αποτελέσματος, ως τοιούτου νοουμένου του λαβόντος χώραν βιαίου συμβάντος άλλως ατύχηματος, αφού, κατά την συνήθη των πραγμάτων πορείαν, εάν επραγματοποιεί, κατά την ημέραν του ατύχηματος την συνήθη διαδρομήν, άνευ της αυτοβούλου και ξένης, κατά σκοπόν, διακοπής της, δεν θα επήρχετο μετά βεβαιότητος τούτο (ατύχημα). Όθεν, απορριπτέος κρίνεται, ως αβάσιμος, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος, καθ' ον, ως προελέχθη, το επισυμβάν αυτώ ατύχημα τυγχάνει εργατικόν και εσφαλμένως, κατά την άποψίν του πάντοτε, δεν εχαρακτηρίσθη υπό του Δ/ντού του Υπ/τος ΙΚΑ Αταλάντης, αρχικώς, και της Τ.Δ.Ε., ύστερον, ως τοιούτον.

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, και μη υπάρχοντος ετέρου ισχυρισμού - λόγου, δέον να απορριφθή η κρινομένη προσφυγή, κατά της προσβαλλομένης υπ' αριθμόν 56/81 αποφάσεως της ΤΔΕ του Υπ/τος ΙΚΑ Αταλάντης.